

**UCHWAŁA NR XXXIII/201/16
RADY MIEJSKIEJ W DUKLI**

z dnia 28 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia "Diagnozy potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojskach"

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późniejszymi zmianami), Rada Miejska w Dukli uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje „*Diagnozę potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojskach*”, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Dukli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Andrzej Dziędzic

Załącznik

do Uchwały Nr XXXIII/201/16

Rady Miejskiej w Dukli z dnia 28 grudnia 2016 roku

DIAGNOZA

potrzeb w zakresie wsparcia

edukacyjnego uczniów, nauczycieli

oraz

SZKOŁY PODSTAWOWEJ

im. Jana Pawła II w Głojskach

GŁOJSCE, 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Sylwetka szkoły	7
2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły	7
2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła	7
2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania	8
2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole	8
2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły	8
3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły	11
3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów	11
3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów ..	14
4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia	18
4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic	18
4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2014 – 2016...	18
4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III	20
4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI	21
4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic	23
4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych	24
4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2015/2016	30
4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych	32
4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcenie nauczycieli	33
4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne	35
4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia	37
Spis tabel	41
Spis wykresów	42

1. Wprowadzenie

Cel i zakres diagnozy:

Celem ogólnym diagnozy było określenie **potrzeb w zakresie wsparcia edukacyjnego uczniów, nauczycieli oraz Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Głojskach.**

Cele szczegółowe obejmowały:

- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN,
- ✓ określenie niezbędnego wyposażenia bazy Szkoły, tak aby posiadała ona przynajmniej wyposażenie zgodne ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN, niezbędne do osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych*¹
- ✓ określenie zapotrzebowania na doksztalcanie nauczycieli.
- ✓ określenie zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne (w podziale na zajęcia: wyrównawcze i rozwijające),
- ✓ określenie kierunków działania w zakresie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Zakres diagnozy obejmuje:

- 1) ocenę stanu infrastruktury dydaktycznej Szkoły pod kątem realizacji kształcenia, w szczególności w obszarze przyrody oraz TIK,
- 2) analizę wyników osiąganych przez uczniów i uczennice,
- 3) analizę zapotrzebowania uczniów i uczennic na zajęcia pozalekcyjne, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć matematyczno – przyrodniczych, językowych i informatycznych oraz zajęć rozwijających kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy,
- 4) analizę zapotrzebowania nauczycieli na doskonalenie zawodowe,
- 5) rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia dla uczniów i uczennic, nauczycieli oraz Szkoły w zakresie zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych.

---

¹ Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014 – 2020, Warszawa, 2 czerwca 2015 r., Podrozdział 3.4 – Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych, s. 29-31.

Zespół opracowujący diagnozę:

Diagnoza została opracowana przez zespół nauczycieli powołany przez Dyrektorkę Szkoły **mgr Elżbietę Knap** i pracujący pod jej nadzorem:

- mgr Martę Szczurek,
- mgr Elżbietę Książkiewicz - Mrocza,
- mgr Piotra Grzywacza.

Narzędzia i metody wykorzystywane do przygotowania diagnozy:

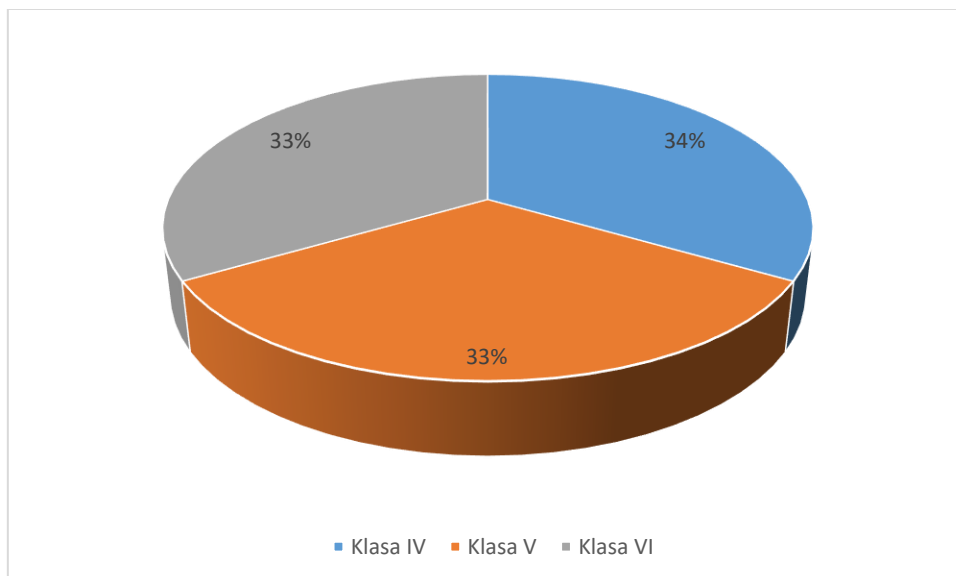
W celu przygotowania niniejszej diagnozy przeprowadzono:

- analizę danych zastanych, tzw. desk research, wykorzystującą przede wszystkim dokumenty opracowane w Szkole oraz raporty Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie oraz Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- badania ankietowe, które zostały zrealizowane w okresie 10.10.2016 – 21.10.2016. Podczas badania wykorzystano 3 kwestionariusze ankiet:
  - 1) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic,
  - 2) kwestionariusz ankiety dla uczniów i uczennic nauczycielek i nauczycieli,
  - 3) kwestionariusz ankiety dla rodziców,
- wywiady z Dyrektorem Szkoły oraz nauczycielami.

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczące badanej grup uczniów i uczennic, nauczycielek i nauczycieli oraz rodziców.

W badaniu ankietowym uczniów i uczennic wzięło udział 24 osoby, z tego 15 (62,50%) stanowiły dziewczęta, zaś 9 (37,50%) stanowili chłopcy. Strukturę badanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali zaprezentowano na wykresie 1.

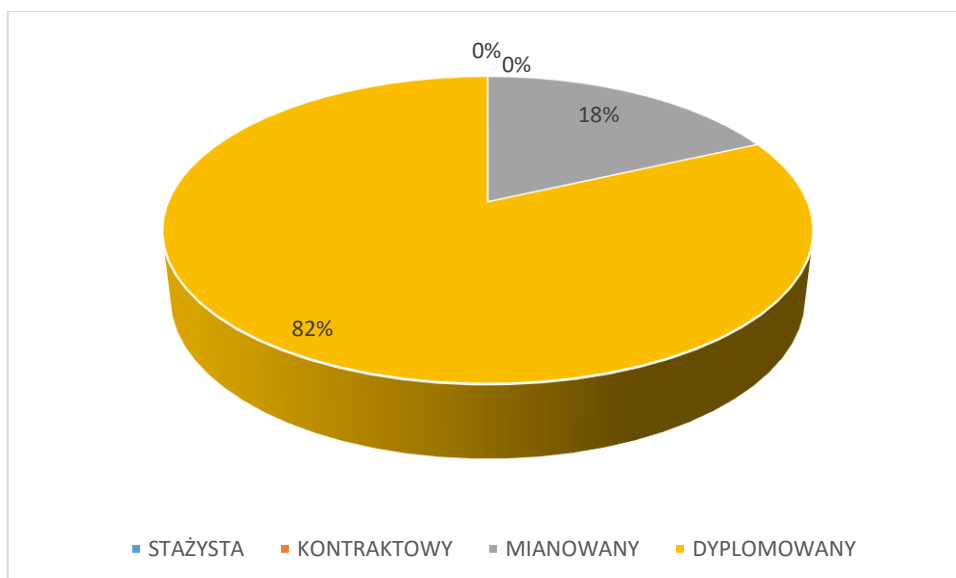
Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali

Źródło: Opracowanie własne

W badaniu ankietowym nauczycielek i nauczycieli wzięło udział 11 osób, z tego 8 (72,73%) stanowiły kobiety, zaś 3 (27,27%) stanowili mężczyźni. Wśród badanych wszystkie osoby posiadały tytuł magistra. Strukturę badanych nauczycielek i nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

Spśród wszystkich ankietowanych nauczycieli 10 osób (w tym 8 kobiet) zadeklarowało, że jest lub było wychowawcą klasy. Nie jest lub nie był wychowawcą klasy 1 mężczyzna.

Ankietyzacji poddani zostali również rodzice uczniów i uczennic klas IV – VI. Wśród badanych było 17 (80,95%) kobiet oraz 4 (19,05%) mężczyzn. Wśród badanych było 7 rodziców uczniów klas IV, 8 rodziców uczniów klas V oraz 6 rodziców uczniów klas VI.

Wśród matek badanych uczniów i uczennic dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 10 (47,62%). W dalszej kolejności występowały osoby z wykształceniem średnim - 8 (38,10%). Najmniej było matek z wykształceniem wyższym – 3 osoby (14,28%).

Natomiast wśród ojców najczęściej występowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 13 (61,90%). Kolejne frakcje stanowili ojcowie z wykształceniem średnim – 8 osób oraz gimnazjalnym i niższym – po 3 osoby (tj. po 14,28%). Najmniej było ojców z wykształceniem wyższym – 2 (9,52%).

W badanej grupie najwięcej rodziców (11 osób) zadeklarowało, że mają 2 dzieci. Zdecydowanie mniej osób wskazało, że ma 3 dzieci (5 osób) oraz 1 dziecko (3 osoby). Najmniej badanych (2 osoby) zadeklarowało, że ma 4 i więcej dzieci.

Status badanych rodziców na rynku pracy jest następujący (1 osoba nie udzieliła odpowiedzi):

- ✓ OBYDWOJE RODZICE PRACUJĄ – 11 (52,38%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST BEZROBOTNE – 6 (28,56%) rodziców,
- ✓ JEDNO Z RODZICÓW PRACUJE, DRUGIE JEST NA RENCIE – 2 (9,52%) rodziców.

Korzystanie z pomocy ośrodka pomocy społecznej lub innej instytucji zadeklarowało 4 rodziców (19,05%).

Według rodziców, w domu dostęp do komputera oraz do Internetu mają wszystkie dzieci.

2. Sylwetka szkoły

2.1. Podstawowe informacje dotyczące Szkoły

Szkoła Podstawowa zlokalizowana jest w Gminie Dukła w województwie podkarpackim, w powiecie krośnieńskim w miejscowości Głojsce (38-450 Dukła, Szkolna 7). Osobą uprawnioną do podejmowania wiążących decyzji w imieniu szkoły jest mgr Elżbieta Knap.

Ze Szkołą możliwy jest kontakt telefoniczny (+48134330005), z użyciem faxu (+48134330005) oraz e-mailowy (spglojsce@wp.pl).

Informacje dotyczące Szkoły można uzyskać z jej strony internetowej www.spglojsce.pl.

2.1.1. Informacje o podmiotach, z którymi współpracuje Szkoła

W obszarze realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych oraz pozostałych zadań, które wynikają ze specyfiki jednostki, Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

1) w zakresie realizacji dodatkowych zajęć dla uczniów:

- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, 38-430 Miejsce Piastowe, ul. Dworska 14a, zakres współpracy: przeprowadzanie badań specjalistycznych uczniów, organizacja badań przesiewowych w szkole,

2) w zakresie edukacji i podnoszenia kompetencji nauczycieli:

- Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli, 38-400 Krosno, ul. Grodzka 45b, zakres współpracy: organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli oraz udział nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego dostępnych w ofercie PCEN,
- Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna, 38-430 Miejsce Piastowe, ul. Dworska 14a, zakres współpracy: udzielania przez pracowników PPP wskazówek do pracy z dziećmi.

3) w zakresie funkcjonowania szkoły w środowisku lokalnym:

- Parafia Rzymsko-Katolicka w Głojskach pod wezwaniem Świętego Maksymiliana Kolbe, ul. Szkolna 19, 38 -450 Dukła, zakres współpracy: współorganizowanie uroczystości środowiskowych związanych z patronem szkoły oraz uroczystości szkolnych.
- Stowarzyszenie Wspólna Szkoła, ul. Szkolna 7; 38-450 Dukła, zakres współpracy: pozyskiwanie funduszy na zajęcia pozalekcyjne dla uczniów, współorganizowanie wycieczek szkolnych, współrealizacja szkolnych projektów edukacyjnych.

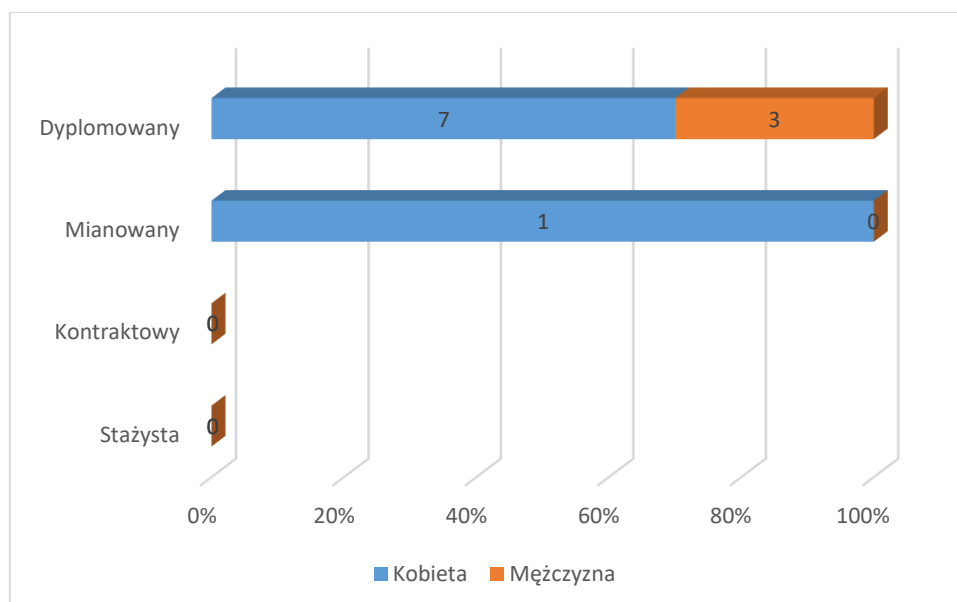
2.1.2. Informacje o projektach EFS oraz efektach ich wdrażania

W latach 2007 – 2015 Szkoła nie uczestniczyła w realizacji projektów w ramach EFS.

2.2. Charakterystyka nauczycieli pracujących w szkole

W szkole zatrudnionych jest 11 nauczycielek i nauczycieli, wśród których jest 8 (72,73%) kobiet i 3 (27,27%) mężczyzn. Wszystkie osoby mają wykształcenie wyższe i wszystkie legitymują się tytułem magistra. Strukturę nauczycielek i nauczycieli pod względem stopnia awansu zawodowego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego

Źródło: Opracowanie własne

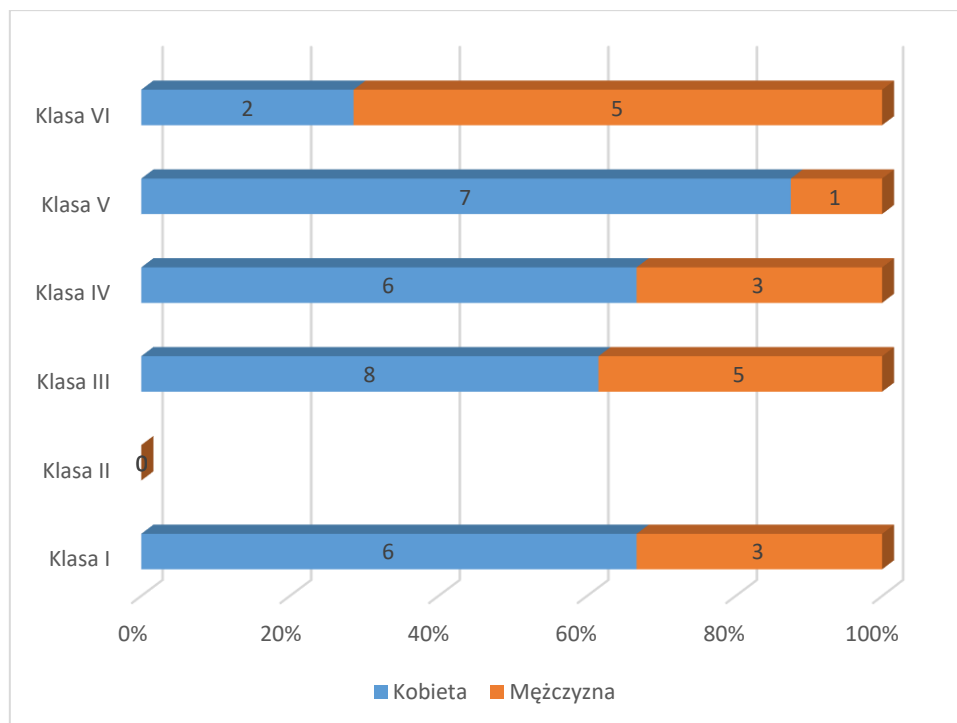
Z informacji zestawionych na wykresie 3 wynika, że dominującą grupą nauczycieli są osoby posiadające stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego (10 osób, w tym 7 kobiet i 3 mężczyzn). W szkole zatrudniona jest również 1 nauczycielka o stopniu awansu zawodowego – nauczyciel mianowany.

2.3. Charakterystyka dzieci uczęszczających do Szkoły

Według danych na dzień 30.09.2016 do Szkoły uczęszcza 46 uczniów i uczennic, w tym 29 (63,04%) dziewcząt oraz 17 (36,96 %) chłopców.

Strukturę dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają przedstawiono na wykresie 4.

Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie dzieci pochodzą z terenów wiejskich. Ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 7 (15,22%) uczniów i uczennic, z czego 5 stanowią dziewczęta, natomiast 2 chłopcy. Spośród dzieci uczęszczających do szkoły: z rodzin rozbitych pochodzi 1 chłopiec, z rodzin dotkniętych ubóstwem 6 osób (4 dziewczynki i 2 chłopców), z rodzin, w których co najmniej 1 rodzic jest bezrobotny 16 osoby (7 dziewczynek i 9 chłopców), zaś z rodzin korzystających z pomocy MOPPS/GOPS 6 osób (4 dziewczynki i 2 chłopców). W Szkole nie uczą się żadne osoby niepełnosprawne.

Strukturę uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym znajdujących się w gorszym położeniu przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu

Klasa	Dziewczęta	Chłopcy	Razem
<i>I</i>			
Łączna liczba uczniów i uczennic	6	3	9
• w tym z terenów wiejskich	6	3	9
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0

<i>Klasa</i>	<i>Dziewczęta</i>	<i>Chłopcy</i>	<i>Razem</i>
• w tym korzystających z pomocy społecznej	2	0	2
II			
łączna liczba uczniów i uczennic	0	0	0
• w tym z terenów wiejskich	0	0	0
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	0	0
III			
łączna liczba uczniów i uczennic	8	5	13
• w tym z terenów wiejskich	8	5	13
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	1	0	1
IV			
łączna liczba uczniów i uczennic	6	3	9
• w tym z terenów wiejskich	6	3	9
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	1	1	2
V			
łączna liczba uczniów i uczennic	7	1	8
• w tym z terenów wiejskich	7	1	8
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	1	0	1
VI			
łączna liczba uczniów i uczennic	2	5	7
• w tym z terenów wiejskich	2	5	7
• w tym z niepełnosprawnością	0	0	0
• w tym korzystających z pomocy społecznej	0	1	1

Prognozowana liczba uczniów klas I w roku szkolnym 2017/2018 będzie wynosiła 0 uczniów, zaś w roku szkolnym będzie wynosiła 2018/2019 12 uczniów.

3. Potencjał infrastrukturalny Szkoły

Realizacja zadań dydaktycznych i wychowawczych odbywa się w budynku, który posiada 8 sal lekcyjnych, bibliotekę oraz boisko szkolne. W 1 salach znajduje się telewizor, w 1 tablica interaktywna. Szkoła posiada 1 pracowni komputerowych (pracownia uruchomiona w 2005 roku), w której znajduje się 15 komputerów, urządzeń wielofunkcyjnych 0, 1 drukarek. Ponadto Szkoła posiada 0 aparatów fotograficznych i 4 (monitoring szkoły) kamer wideo.

W ciągu ostatnich 5 lat szkołę nie zakupiła żadnego sprzętu² komputerowego, multimedialnego i laboratoryjnego.

Szkoła nie posiada udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Szczegółowej diagnozie w zakresie posiadanego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz zapotrzebowania na sprzęt i pomoce dydaktyczne poddano, posiadane przez Szkołę, wyposażenie pracowni przyrodniczej oraz narzędzia TIK.

3.1. Wyposażenie pracowni przyrodniczej – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią wyposażenia pracowni przyrodniczej wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby uzupełnienie bazy dydaktycznej pracowni przyrodniczej – nakłady finansowe w Szkole na zakup/modernizację pracowni przyrodniczej w ciągu trzech lat wyniosły 0 zł. Braki w wyposażeniu uniemożliwiają optymalną realizację zajęć z przyrody wykorzystujących metodę eksperymentu (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) w jak najefektywniejszym, z punktu widzenia łączenia teorii z praktyką, stopniu.

Ten stan potwierdza odpowiedź nauczycieli prowadzących zajęcia z przyrody na pytanie *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) metodę eksperymentu do prowadzenia zajęć?*, którzy wskazali odpowiedzi: **W NIEZNACZNYM STOPNIU – 2, W DUŻYM STOPNIU – 1.**

---

² Przez sprzęt rozumie się środki trwałe, w tym sprzęt komputerowy, sprzęt RTV oraz większy sprzęt laboratoryjny

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji przyrody prowadzicie z nauczycielem różne eksperymenty?*: odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliło 5 (20,83%) dzieci, **RZADKO** udzieliło 14 (58,34%), zaś **CZĘSTO** 5 (20,83%) dzieci.

Ocena stanu wyposażenia pracowni przyrodniczej pozwoliła na wskazanie katalogu pomocy dydaktycznych, których zakup jest niezbędny w kontekście posiadania przez Szkołę przynajmniej wyposażenia zgodnego z katalogiem wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych opracowanego przez MEN. Pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w obszarze przedmiotów przyrodniczych z jak najszerszym zastosowaniem obserwacji i eksperymentu przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje umiejętności i kompetencje zawodowe niezbędne do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia z przyrody prowadzone z wykorzystaniem metody eksperymentu?*: 10 (41,67%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 18 (75,00%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Żaden z uczniów i uczennic nie wskazał, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na wyposażenie pracowni przyrodniczej przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
1.	Lupa	10
2.	Lornetka	5
3.	Mikroskop	5
4.	Zestaw mikroskopowych preparatów biologicznych	1
5.	Taśma miernicza	15
6.	Stoper	15
7.	Waga elektroniczna	5
8.	Termometr zaokienny	10
9.	Termometr laboratoryjny	10 kpl.
10.	Deszczomierz	2
11.	Barometr	1
12.	Higrometr	2
13.	Zestaw siłomierzy	1
14.	Zestaw do doświadczeń z elektrostatyki z siatką Faradaya	1
15.	Zestaw magnesów sztabkowych	10

L.p.	Nazwa elementu wyposażenia	Ilość
16.	Zestaw magnesów podkowiastych	10
17.	Magnesy do tablicy	6
18.	Pudełko z opiłkami	15
19.	Zestaw-podstawowe obwody elektryczne	5
20.	Zestaw soczewek	5
21.	Zestaw optyczny	5
22.	Zestaw do zjawisk optycznych	5
23.	Zestaw pryzmatów	5
24.	Stetoskop uczniowski	5
25.	Ciśnieniomierz	5
26.	Palnik spirytusowy	5
27.	Moździerz z tłuczkiem	10
28.	Zestaw szkiełek	10
29.	Szkiełka nakrywkowe	10
30.	Zestaw preparacyjny	2
31.	Pudełko na preparaty	10
32.	Sączki laboratoryjne	1 op.
33.	Wskaźniki PH	5 op.
34.	Zestaw do badania wody	1
35.	Globus podświetlany	5
36.	Obrotowa mapa nieba	2
37.	Szkielet człowieka	2
38.	Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin	2
39.	Atlas ptaków	2
40.	Przewodnik do rozpoznawania drzew i krzewów	2
41.	Las przewodnik	2
42.	Rośliny chronione	2
43.	Zwierzęta chronione	1
44.	Atlas grzybów	2
45.	Mały atlas anatomiczny	10
46.	Atlas przyrodniczy	10
47.	Atlas geograficzny	10
48.	Atlas skał i minerałów	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów wyposażenia powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

Maksymalizacja efektu dydaktycznego związanego z zakupem sprzętu będzie możliwa w połączeniu z działaniami wspierającymi nauczycieli przyrody poprzez np. modyfikację szczegółowego programu kształcenia dla poszczególnych klas, opracowanie konspektów i materiałów dydaktycznych,

W wyniku zakupu sprzętu oraz przeszkolenia nauczycieli zajęcia z przyrody z wykorzystaniem metody eksperymentu będą mogły być realizowane w następującym wymiarze:

- ✓ w klasie IV – min. 1 godzin,
- ✓ w klasie V – min. 1 godzin,
- ✓ w klasie VI – min. 1 godzin.

3.2. Wyposażenie Szkoły w narzędzia TIK – stan obecny i rekomendacje w zakresie zakupów

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie posiadanego przez nią sprzętu i wyposażenia TIK wykazała, że **Szkoła nie posiada kompletnego wyposażenia zgodnego ze szczegółowym wykazem pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK opracowany przez MEN.**

Organ prowadzący nie dysponuje środkami finansowymi, które umożliwiłyby zakup niezbędnego sprzętu TIK – nakłady finansowe w Szkole na zakup sprzętu i narzędzi TIK w ciągu trzech lat wyniosły: w roku 2013 – 0,00 zł, w roku 2014 – 2 500,00 zł, natomiast w roku 2015 – 3 000,00 zł.

Szczegółowa analiza potencjału infrastrukturalnego Szkoły w zakresie funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* została zaprezentowana w tabeli 3.

Tabela 3. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
1.	stały dostęp do łącza internetowego użytkowników w szkole lub placówce systemu oświaty, na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej	POSIADA
2.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych urządzeń mających funkcje komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z: i. zainstalowanym systemem operacyjnym;	POSIADA

L.p.	Nazwa funkcjonalności	Ocena
	<ul style="list-style-type: none"> ii. dostępem do oprogramowania biurowego; iii. oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych; iv. oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży; v. oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych oraz oprogramowaniem do zarządzania szkolnymi urządzeniami sieciowymi; vi. oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy o systemie oświaty; vii. oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe 	
3.	w zależności od liczby uczniów, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera z bezprzewodowym dostępem do Internetu	POSIADA
4.	w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek w salach	NIE POSIADA
5.	szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK	NIE POSIADA
6.	szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły, zgodnie z organizacją roku szkolnego	NIE POSIADA

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast ilościowy stan oprogramowania znajdującego się w posiadaniu Szkoły i służącego do wspomagania realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Stan oprogramowania do wspomagania realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów

L.p.	Nazwa przedmiotu	Ilość posiadanych programów
1.	matematyka	0
2.	j. angielski	0
3.	historia	0
4.	informatyka	0
5.	Przyroda	0

Źródło: Opracowanie własne

Braki w wyposażeniu w narzędzia TIK oraz odpowiednie oprogramowanie uniemożliwiają realizację zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych (zarówno w ramach podstawy programowej jak również zajęć pozalekcyjnych) ze wszystkich przedmiotów w optymalnym stopniu. Ten stan potwierdzają odpowiedzi nauczycieli na pytania: *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) urządzenia cyfrowe oraz sprzęt informatyczny do prowadzenia zajęć przedmiotowych?*, gdzie spośród 11 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazało 2 osoby, **W DUŻYM STOPNIU** 6 osób, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 3 osoby oraz *W jakim stopniu wykorzystuje Pan(i) Internet do prowadzenia zajęć przedmiotowych?* – w tym przypadku również spośród 11 osób odpowiedź **W BARDZO DUŻYM STOPNIU** wskazała 1 osoba, **W DUŻYM STOPNIU** 6 osób, zaś **W NIEZNACZNYM STOPNIU** 4 osoby.

Odpowiedzi nauczycieli na powyższe pytanie w znacznym stopniu potwierdzają odpowiedzi uczniów na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczycie się wykorzystując komputery, projektory, tablice interaktywne, itp.?* odpowiedzi **BARDZO RZADKO** udzieliła 1 (4,17%) osoba, **RZADKO** udzieliło 9 (37,50%), **CZĘSTO** 12 (50,00%), zaś **BARDZO CZĘSTO** udzieliło 2 osoby (8,33%). Spośród wszystkich przedmiotów (oprócz informatyki) uczniowie wskazali, iż najczęściej wskazane narzędzia TIK wykorzystywane są na lekcjach matematyki (6 osób, 25,00%) oraz techniki (5 osób, 20,83%); najrzadziej zaś w trakcie zajęć z plastyki (1 osoba, 4,17%) a także historii (3 osoby, 12,50%).

Ocena stanu wyposażenia w narzędzia TIK pozwoliła na wskazanie katalogu sprzętu oraz oprogramowania, których zakup jest niezbędny w kontekście osiągnięcia funkcjonalności, które musi spełniać szkoła, która planuje realizację typu projektu: *Korzystanie z technologii informacyjno – komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych* oraz pozwoli to na efektywniejsze i atrakcyjniejsze kształcenie uczniów w ramach wszystkich przedmiotów z wykorzystaniem narzędzi TIK przez nauczycieli, którzy wcześniej zwiększą swoje kompetencje zawodowe w tym zakresie.

Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone z wykorzystaniem sprzętu komputerowego?* 15 (62,50%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 18 (75,00%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ JAK WYKORZYSTAĆ WIEDZĘ W CODZIENNYM ŻYCIU**. Żaden badanych uczniów nie stwierdził, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Zestawienie zapotrzebowania na zakup narzędzi TIK przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK

L.p.	Nazwa elementu	Ilość
1.	Sieciowe urządzenie wielofunkcyjne	1
2.	Urządzenia sieciowe, przełącznik zarządzany	1
3.	Wizualizer	1
4.	Przenośny komputer dla nauczyciela wraz z oprogramowaniem	1
5.	Przenośny komputer dla ucznia wraz z oprogramowaniem	1
6.	Interaktywne urządzenia do projekcji obrazu (tablica interaktywna)	1
7.	Projektor krótkoogniskowy do tablicy interaktywnej oraz jako projektor przenośny dla nauczyciela	2

Źródło: Opracowanie własne

Natomiast zestawienie zapotrzebowania na zakup oprogramowania do realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów z wykorzystaniem TIK przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Zapotrzebowanie na oprogramowanie

L.p.	Nazwa programu	Ilość
1.	Didakta Geometria 1 – multilicencja (matematyka)	1
2.	EduROM – pakiet klasowy (przyroda, matematyka, historia, język polski)	1
3.	Didakta – Język angielski 1 (język angielski)	1
4.	Fakty o Wielkiej Brytanii (język angielski)	1
5.	EduKom pakiet przedmiotowy klasy 4-6 (przyroda)	1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazana ilość poszczególnych elementów sprzętu i oprogramowania powinna być zakupiona w zależności od możliwości finansowych Szkoły, dostępności środków (w tym środków własnych, środków zewnętrznych np. z EFS, oraz innych) oraz priorytetów Szkoły w zakresie realizacji wszystkich działań edukacyjnych.

4. Ocena jakości kształcenia w Szkole – stan obecny i rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowych form wsparcia

4.1. Analiza wyników edukacyjnych uczniów i uczennic

4.1.1. Analiza wyników sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej w latach 2014 – 2016

W tabeli 7 zestawiono wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 7. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016

Rok	Wynik średni	Stanin szkoły	Czytanie	Pisanie	Rozumowanie	Korzystanie z informacji	Wykorzystanie wiedzy w praktyce	Ogółem
2014	25,60	5	81%	56%	54%	63%	63%	64,00
2015	21,03	7	j. polski		matematyka		j. angielski	
			76,2 %		71,3 %		82,0 %	
2016	21,40	3	j. polski		matematyka		j. angielski	
			66,3%		40,6%		66,9%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w ostatnich trzech latach średni wynik sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej nie przekroczył 80,00%. W ciągu ostatnich trzech lat szkolnych Szkoła jednokrotnie osiągnęła wynik staninowy nie przekraczający 4 stanina.

Średni **ogólny** procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 57,93% i był o 5,07 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 63,00%³ oraz o 1,93 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 56,00%⁴.

³ Rozkłady wyników i parametry statystyczne rozkładu wyników sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2016 r. Województwo podkarpackie., s. 4.

⁴ Wyniki uczniów i szkół podstawowych w gminach w 2016 roku – język polski i matematyka, OKE Kraków 2016, s. 13.

W przypadku wyników z **języka polskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 66,30% i był o 5,70 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 72,00%⁵ oraz o 0,30 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 66,00%⁶.

W przypadku wyników z **matematyki** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 40,60% i był o 14,60 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 55,00%⁷ oraz o 5,40 p.p. niższy od średniej gminnej, która wynosiła 46,00%⁸.

W przypadku wyników z **języka angielskiego** średni ogólny procentowy wynik Szkoły w ostatnim roku szkolnym wynosił 66,90% i był o 4,10 p.p. niższy od średniej wojewódzkiej, która wynosiła 71,00%⁹ oraz o 2,90 p.p. wyższy od średniej gminnej, która wynosiła 64,00%¹⁰.

Dodatkowo, w tabeli 8, zaprezentowano wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016 w podziale na płeć:

Tabela 8. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic oraz osobno wynik dla osób niepełnosprawnych klas VI w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016

Rok	Wynik średni DZIEWCZĘTA	Wynik średni CHŁOPCY	Wynik średni OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE
2014	29,25	24	nie dotyczy
2015	90	73,8	nie dotyczy
2016	25	19,2	nie dotyczy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE [<http://www.oke.krakow.pl/inf/>]

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w roku 2014 lepszy wynik osiągnęli chłopcy, natomiast w latach 2015 i 2016 dziewczęta.

⁵ Rozkłady wyników i parametry statystyczne rozkładu wyników sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2016 r. Województwo podkarpackie., s. 4.

⁶ Wyniki uczniów i szkół podstawowych w gminach w 2016 roku – język polski i matematyka, OKE Kraków 2016, s. 13.

⁷ Rozkłady wyników i parametry statystyczne rozkładu wyników sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2016 r. Województwo podkarpackie., s. 4.

⁸ Wyniki uczniów i szkół podstawowych w gminach w 2016 roku – język polski i matematyka, OKE Kraków 2016, s. 13.

⁹ Rozkłady wyników i parametry statystyczne rozkładu wyników sprawdzianu przeprowadzonego w kwietniu 2016 r. Województwo podkarpackie., s. 4.

¹⁰ Wyniki uczniów i szkół podstawowych w gminach w 2016 roku – język polski i matematyka, OKE Kraków 2016, s. 13.

4.1.2. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas I – III

Analizie poddano wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic kończących klasę III szkoły podstawowej w latach 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016. Wśród uczniów biorących udział w sprawdzianie nie było osób z niepełnosprawnościami. Wyniki zestawiono w tabeli 9.

Tabela 9. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016

Rok	Wynik średni (max 40pkt.)	Wynik średni – DZIEWCZĘTA	Wynik średni – CHŁOPCY	Wynik średni – OSOBY NIEPEŁNOSPRAW NE
2014	69,43	64,00	75,00	nie dotyczy
2015	68,35	68,35	-	nie dotyczy
2016	67 %	75,88	56,19	nie dotyczy

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli wynika, że w roku 2014 lepszy wynik osiągnęli chłopcy, w roku 2015 do egzaminu przystąpiły tylko dziewczęta, natomiast w roku 2016 lepsze wyniki osiągnęły dziewczęta.

Na podstawie wywiadu z nauczycielami klas I – III analizę ilościową zaprezentowaną powyżej uzupełniono analizą jakościową. Nauczyciele prowadzący zajęcia w klasach I – III zostali poproszeni o wskazanie mocnych i słabych stron uczniów i uczennic kończących I etap edukacyjny, a także szans oraz zagrożeń dla ich dalszego kształcenia:

✓ **mocne strony:**

- sprawność rachunkowa,
- wyszukiwanie informacji w tekstach,

✓ **słabe strony:**

- rozwiązywanie zadań z treścią,
- wizualizacja zadań tekstowych,
- wyobrażenia geometryczna,

✓ **szanse:**

- wyniki w obszarze wysokim sugerują potencjał, który zdecydowanie należy wykorzystać i rozwijać w kolejnych etapach edukacyjnych,

✓ zagrożenia:

- uczniowie, których wyniki znajdują się w obszarze wyników niskich są zagrożeni niskimi osiągnięciami w II etapie edukacyjnym.

W podsumowaniu nauczyciele klas I – III wskazują, że dzieci w gorszym położeniu socjalnym nie zawsze mogą uczestniczyć w płatnych wycieczkach edukacyjnych (do kina, teatru, na basen). Nie zakupują czasopism, książek mają też ograniczony dostęp do elektronicznych internetowych źródeł wiedzy. Dzieci z tych rodzin rzadko przejawiają aspiracji edukacyjnych. Czują się gorsi od uczniów, których rodzice organizują dodatkowe płatne zajęcia pozalekcyjne, czy korepetycje. Nie zauważa się problemów wychowawczych.

4.1.3. Analiza wyników nauczania uczniów i uczennic klas IV – VI

Szczegółowej analizie poddano oceny uczniów i uczennic klas IV – VI na koniec roku szkolnego 2015/2016 z następujących przedmiotów: matematyka, informatyka, język angielski oraz przyroda. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz strukturę ocen przedstawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2015/2016

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
Klasa	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
Ilość	27	28	28	33	33	35	28	34	27	28	31	31
Średnia	3,86	4,0	3,5	4,71	4,13	4,37	4,0	4,25	3,37	4,0	3,87	3,87
cel	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
bdb	1	2	1	5	3	3	2	4	2	3	2	2
db	5	4	3	2	3	5	3	2	0	1	3	3
dst	0	2	3	0	2	0	2	0	3	3	3	3
dop	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0
ndst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Analiza informacji zawartych w tabeli 10 wskazuje, że uczniowie i uczennice klas IV – VI są bardzo mocno zróżnicowani pod względem osiągniętych przez nich wyników edukacyjnych w poszczególnych przedmiotach. Największe problemy występują w przypadku matematyki w klasie VI (średnia: 3,77). Najlepszą średnią uzyskali uczniowie klasy IV. Najlepsze efekty kształcenia widoczne są natomiast z informatyki (średnia: 4,13 do 4,71).

Na koniec roku szkolnego 2015/2016 liczba uczniów i uczennic **z oceną co najmniej dobrą** z poszczególnych przedmiotów wynosiła:

- ✓ informatyka – 21 dzieci,
- ✓ język angielski – 15 dzieci,
- ✓ przyroda – 14 dzieci,
- ✓ matematyka – 16 dzieci.

Dodatkowo przeanalizowano wyniki z powyższych przedmiotów przez chłopców i dziewczęta osobno. Wyniki zestawiono w tabeli 11.

Tabela 11. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2015/2016 (w tym roku szkolnym nie było uczniów niepełnosprawnych)

Przedmiot	Matematyka			Informatyka			Język angielski			Przyroda		
	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI	IV	V	VI
średnia DZIEWCZĘTA	3,86	4,5	4,0	4,71	5,0	4,66	4,0	4,5	4,66	4,0	4,5	4,33
średnia CHŁOPCY	-	3,83	3,2	-	3,83	4,2	-	4,6	3,0	-	3,66	4,2

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych w tabeli 11 wynika, że w przypadku większości przedmiotów w klasach IV – IV lepsze średnie uzyskiwały dziewczęta z wyjątkiem języka angielskiego w klasie V, gdzie lepszą średnią legitymują się chłopcy.

Uzupełnieniem przeprowadzonej analizy wyników edukacyjnych uczniów i uczennic była analiza ich postaw w zakresie wyboru zawodu w przyszłości. Spośród wszystkich ankietowanych, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy wiesz kim chciał(a)byś zostać w przyszłości?* odpowiedzi pozytywnej udzieliło 22 osoby, zaś negatywnej 2. Jedna osoba nie zastanawiała się nad tą kwestią.

Przy tej okazji badani udzielili odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, aby tematy dotyczące poszczególnych zawodów były realizowane w szkole?*. Trzy osoby wypowiedziały się negatywnie na ten temat. Odpowiedzi pozostałych ankietowanych uczniów były następujące:

- ✓ TAK, NA LEKCJACH WYCHOWAWCZYCH – 11, w tym 4 dziewczęta i 7 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI ZAJĘĆ Z POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW – 8, w tym 4 dziewczęta oraz 4 chłopców,
- ✓ TAK, PRZY OKAZJI SPOTKAŃ Z PRZEDSTAWICIELAMI RÓŻNYCH ZAWODÓW, NP. LEKARZAMI, INFORMATYKAMI, POLICJANTAMI, STRAŻAKAMI, ITP. – 10, w tym 4 dziewczęta i 6 chłopców.

Ponadto 24 uczniów i uczennic (w tym 15 dziewcząt i 9 chłopców) zadeklarowało, że chciałyby się dowiedzieć w jakim zawodzie najlepiej będzie jej pracować w przyszłości.

Podsumowaniem jest opinia nauczycieli klas IV – VI: U uczniów, którzy są w trudnej sytuacji zauważa się niekiedy wykluczenie z grupy rówieśniczej lub sami wycofują się z aktywności społecznej. Ci uczniowie mają często ograniczony dostęp do ośrodków kultury (kino, teatr). Muszą ograniczać swoje potrzeby. Niechętnie wyjeżdżają z klasą na wycieczki szkolne, ze względu na brak środków finansowych. Zdarza się, że mają trudności w nauce i są zdani tylko na samych sobie w radzeniu sobie z problemami.

Wnioski:

Zdecydowanie najniższe wyniki uczniowie uzyskali z matematyki oraz przyrody. Wyższy i porównywalny poziom edukacyjny reprezentują z informatyki oraz języka angielskiego. Stąd też w założeniach edukacyjnych na kolejne lata wymagane jest zwiększenie ilości zajęć z matematyki oraz przyrody. Ze względu na niskie wyniki uczniów konieczne jest również zaproponowanie im ciekawszej formy zdobywania wiedzy, wykorzystanie różnorodnych narzędzi dydaktycznych celem zmiany sposobu postrzegania dziedzin nauki powszechnie uznanych za trudne (po uprzednim przygotowaniu nauczycieli).

4.1.4. Analiza pozaszkolnej aktywności naukowej uczniów i uczennic

W latach 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016 szkoła nie miała laureatów w konkursach przedmiotowych na poziomie gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

Wnioski:

Ze względu na brak laureatów konkursów na poziomie gminnym, powiatowym i wojewódzkim należy rozszerzyć i udoskonalić ofertę szkoły w zakresie zajęć rozwijających oraz lepiej przygotować nauczycieli do pracy z uczniem ze szczególnymi uzdolnieniami, w szczególności w zakresie matematyki i języków obcych.

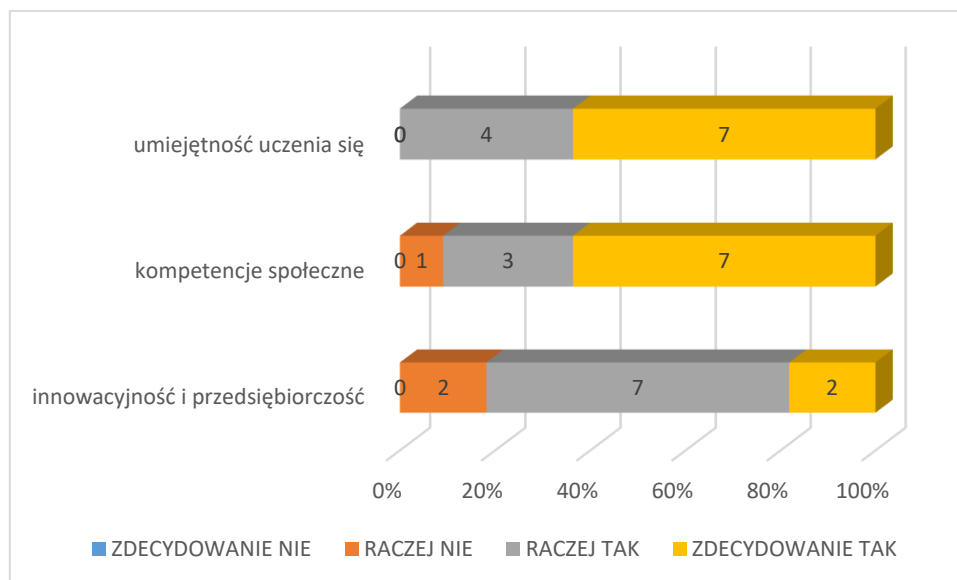

4.2. Ocena umiejętności i kompetencji nauczycieli w wybranych obszarach kształcenia oraz stosowania przez nich metod i form sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych

Ocenę umiejętności i kompetencji nauczycieli w zakresie kształcenia u uczniów i uczennic kompetencji kluczowych przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Zestawienie odpowiedzi na pytanie: *Czy w trakcie godzin wychowawczych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych, innowacyjności i przedsiębiorczości?* przedstawiono na wykresie 5.

Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych

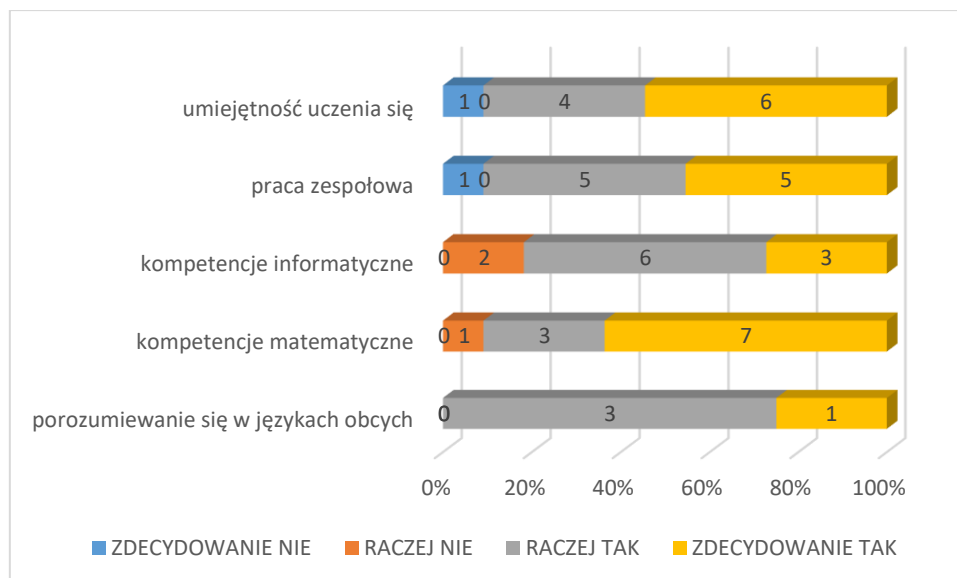
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie godzin wychowawczych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie umiejętności uczenia się. Drugie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmują kompetencje społeczne, zaś trzecie innowacyjność i przedsiębiorczość.

Zestawienie odpowiedzi na analogiczne pytanie: *Czy w trakcie zajęć przedmiotowych wykorzystuje Pan(i) metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych w zakresie: umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych,*

innowacyjności i przedsiębiorczości oraz kompetencji matematycznych oraz kompetencji porozumiewania się w językach obcych? przedstawiono na wykresie 6.

Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie zajęć przedmiotowych

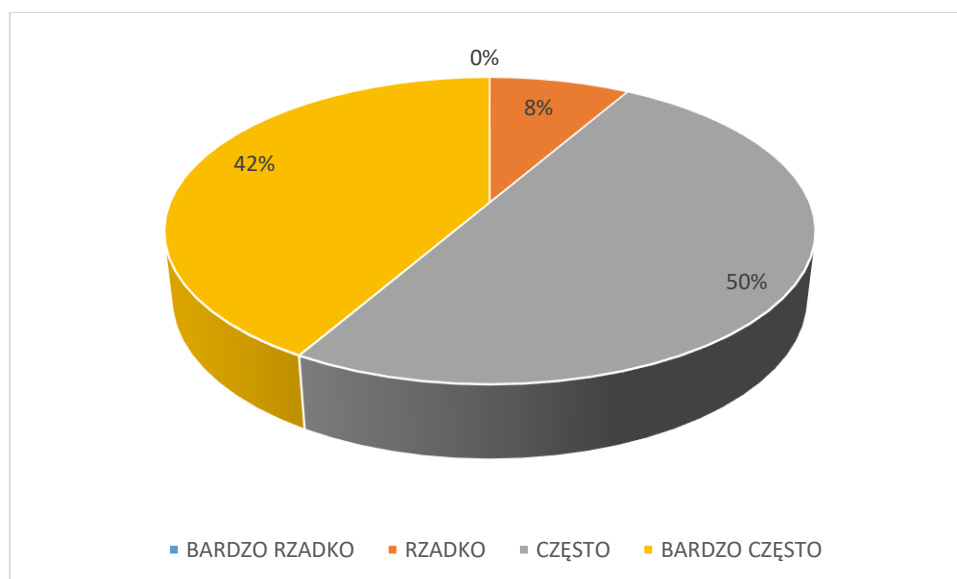
Źródło: Opracowanie własne

Z informacji przedstawionych na niniejszym wykresie wynika, że badani nauczyciele w trakcie zajęć przedmiotowych najczęściej wykorzystują metody i formy pracy sprzyjające kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w zakresie umiejętności uczenia się i pracy zespołowej. Trzecie miejsce pod względem wykorzystania metod i form zajmują kompetencje matematyczne.

W przypadku kompetencji informatycznych najczęściej udzielonymi odpowiedziami były raczej tak (6 osób), zaś w przypadku kompetencji porozumiewania się w językach obcych również raczej tak (3 osoby).

Odpowiedzi udzielone przez nauczycieli zostały zestawione z odpowiedziami udzielonymi przez uczniów i uczennice, które dotyczyły oceny przez tych ostatnich na pytania dotyczące kształcenia kompetencji kluczowych. Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie: *Czy nauczyciele uczą Cię jak najlepiej uczyć się poszczególnych przedmiotów?* przedstawiono na wykresie 7.

Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli

Źródło: Opracowanie własne

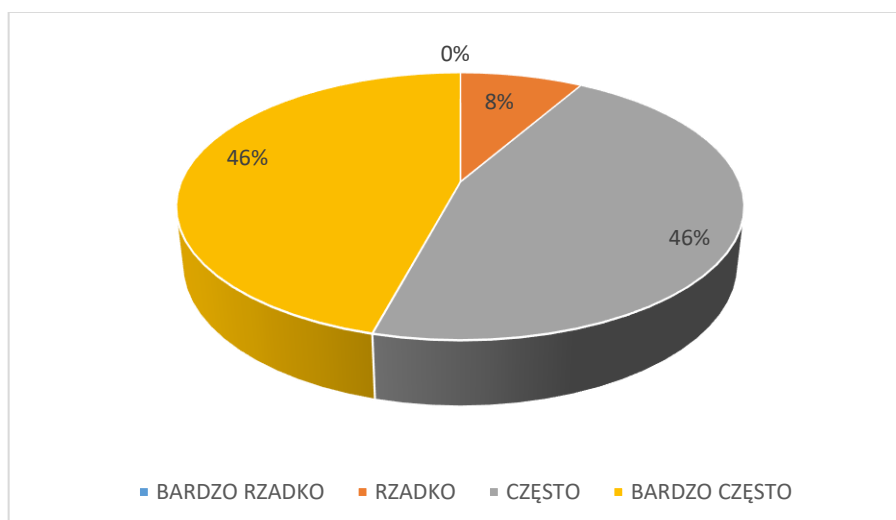
Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *nauczyciele uczą uczniów jak uczyć się przedmiotu*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: matematyka (17 osób) oraz j. polski (11 osób), a także historia (8 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należały j. angielski (5 osób) oraz muzyka (1 osoba).

Ponadto wszyscy badani uczniowie udzielili pozytywnej odpowiedzi na pytanie *Czy chciał(a)byś, że w trakcie lekcji każdy nauczyciel powinien uczyć dzieci, jak najlepiej uczyć się jego przedmiotu?*

Istotną kwestię stanowiła dla ankietowanych uczniów możliwość pracy w grupach w trakcie zajęć. Potwierdzają to odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak oceniasz zajęcia prowadzone w grupach?*: 14 (58,33%) ankietowanych wskazało, że (takie zajęcia, przyp. Autor) **POMAGAJĄ IM LEPIEJ ZROZUMIEĆ TEMAT LEKCJI**, zaś 16 (66,67%) zadeklarowało, że **DZIĘKI NIM MOGĄ NAUCZYĆ SIĘ WSPÓŁPRACY I ODPOWIEDZIALNOŚCI**. Jedna osoba wskazała odpowiedź, iż takie zajęcia **SĄ STRATĄ CZASU – LEPIEJ UCZYĆ SIĘ TRADYCYJNIE**.

Strukturę odpowiedzi uczniów i uczennic na pytanie *Jak często w trakcie lekcji uczy się pracując w grupach?* przedstawiono na wykresie 8.

Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć

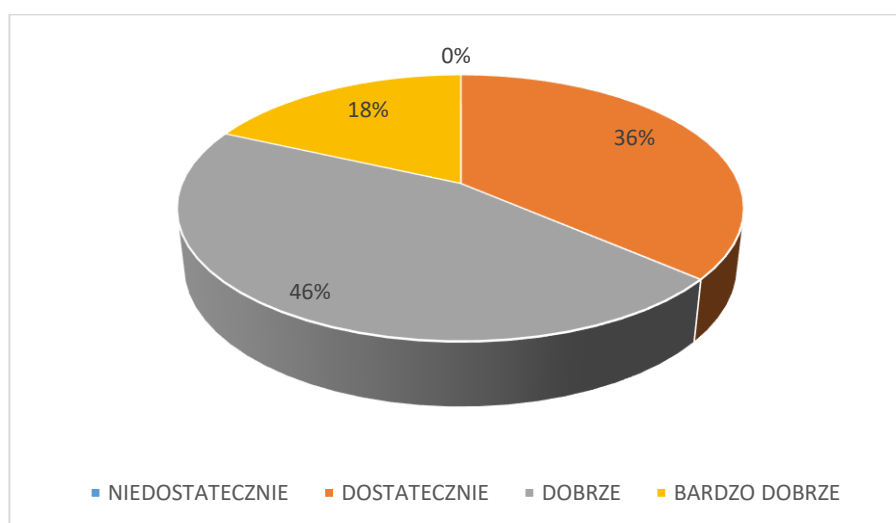
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto uczniowie i uczennice wskazali przedmioty, na których najczęściej *pracują w grupach*. Do najczęściej wskazywanych przedmiotów należały: j. polski (9 osób) oraz przyroda (7 osób). Natomiast do najrzadziej wskazywanych należała matematyka (1 osoba).

Przeprowadzono również ocenę **kompetencji cyfrowych nauczycieli w zakresie korzystania z narzędzi TIK** przeprowadzono za pomocą pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego?* przedstawiono na wykresie 9.

Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego

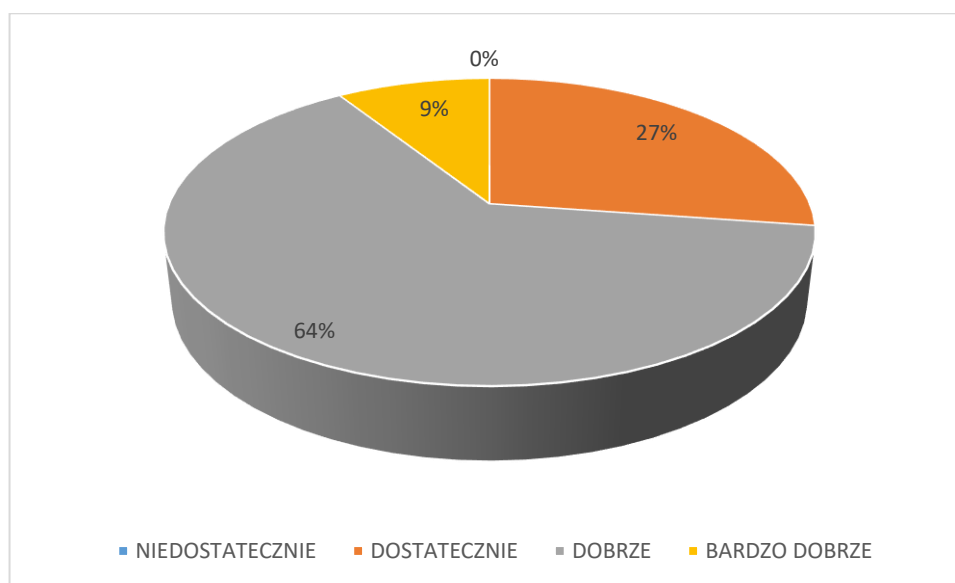

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego jako dobry.

Strukturę odpowiedzi nauczycieli na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera?* przedstawiono na wykresie 10.

Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera

Źródło: Opracowanie własne

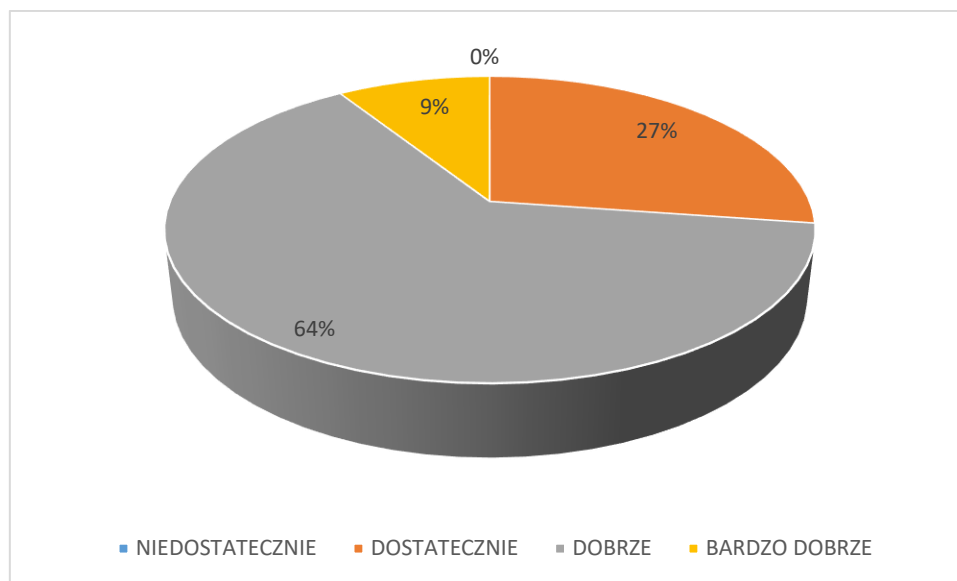
Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera jako dobry.

Ponadto największa frakcja badanych nauczycieli (6 osób, 54,55%) deklaruje, że *w trakcie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem sprzętu komputerowego w bardzo dużym stopniu porusza z uczniami problematykę bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego*, 1 osoba (9,09%) w dużym, zaś 4 osoby (36,36%) w nieznacznym.

Dokonano także oceny **poziomu wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.**

Strukturę odpowiedzi na pytanie *Jak ocenia Pan(i) swój poziom wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?* przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Źródło: Opracowanie własne

Z informacji zestawionych na wykresie wynika, że dominująca grupa badanych określa poziom swojej wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jako dobry.

Uprawnienia do nauczania przyrody posiadają 2 nauczycielki. Zestawienie informacji dotyczących nauczycielek przyrody przedstawiono w tabeli 12.

Tabela 12. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć metodą eksperymentu	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć metodą eksperymentu (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	K	mgr	Biologia	Dyplomowany	-	brak	wystarczające
2.	K	mgr	Fizyka z techniką	Mianowany	przyroda	brak	wystarczające

Źródło: Opracowanie własne

Uprawnienia do nauczania informatyki/technologii informacyjnej ma 2 nauczycielki i 1 nauczyciel. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/ technologii informacyjnej przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej

L.p.	Płeć	Wykształcenie (mgr/lic)	Ukończony kierunek studiów	Stopień awansu	Ukończone studia podyplomowe	Ukończone kursy / szkolenia / warsztaty związane z prowadzeniem zajęć z informatyki/ technologii informacyjnej	Własna ocena umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia zajęć z informatyki (bardzo wysokie, wysokie, wystarczające, niskie, bardzo niskie)
1.	K	mgr	matematyka	Dyplomowany	informatyka	-	niskie
2.	K	mgr	Informatyka	Mianowany	-	-	wystarczające
3.	M	mgr	teologia	Dyplomowany	informatyka	-Microsoft MCP Windows XP -Mistrzowie kodowania -Microsoft MCSA Windows SerVer 2003 -Cisco CCNA	wysokie

Źródło: Opracowanie własne

4.3. Informacja dotyczące dodatkowego wsparcia uczniów i uczennic w roku szkolnym 2016/2017

W bieżącym roku szkolnym realizowane są następujące **zajęcia wyrównawcze**:

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć: *Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (edukacja polonistyczna i matematyczna)*

Uczestnicy: *klasa I*

Wymiar godzin na tydzień: *1*

Osoba prowadząca: *Małgorzata Stanowska*

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć: *Zajęcia dydaktyczno wyrównawcze z elementami terapii pedagogicznej*

Uczestnicy: *klasa III*

Wymiar godzin na tydzień: *1*

Osoba prowadząca: *Katarzyna Adamska*

Zajęcia 3:

Nazwa zajęć: *Zajęcia dydaktyczno wyrównawcze- język polski*

Uczestnicy: *klasa IV,VI*

Wymiar godzin na tydzień: *2*

Osoba prowadząca: *Stanisław Mysza*

Zajęcia 4:

Nazwa zajęć: *Zajęcia dydaktyczno wyrównawcze- matematyka*

Uczestnicy: *klasa IV,V,VI*

Wymiar godzin na tydzień: *2*

Osoba prowadząca: *Iwona Janas*

Prowadzone są również następujące **zajęcia rozwijające:**

Zajęcia 1:

Nazwa zajęć: *Z przyrodą za pan brat*

Uczestnicy: *klasa IV,V,VI*

Wymiar godzin na tydzień: *1*

Osoba prowadząca: *Marta Szczurek*

Zajęcia 2:

Nazwa zajęć: *Zajęcia z językiem angielskim*

Uczestnicy: *klasa IV,V,VI*

Wymiar godzin na tydzień: *2*

Osoba prowadząca: *Elżbieta Książkiewicz- Mroczka*

4.4. Analiza jakości kształcenia na podstawie prowadzonych badań ewaluacyjnych

Uzupełnieniem analizy jakości kształcenia są wyniki i rekomendacje z prowadzonych badań w Szkole badań ewaluacyjnych. Poniżej zestawiono podstawowe informacje dotyczące prowadzonej w Szkole ewaluacji zewnętrznej oraz wewnętrznej w ciągu ostatnich 3 lat.

1. Wyniki ewaluacji zewnętrznej:

- ✓ **data przeprowadzenia:** rok szkolny 2015/2016,
- ✓ **zakres:** Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
- ✓ **osoby, które przeprowadzały ewaluację:** zespół nauczycieli do spraw ewaluacji wewnętrznej
- ✓ **wnioski/uwagi/rekomendacje:**
  - 1) Uczniowie znają cele uczenia się i wiedzą jakie są wobec nich oczekiwania na lekcjach.
  - 2) Nauczyciele wspierają uczniów w procesie uczenia się poprzez organizację toku lekcji, motywowanie i wsparcie na większości zajęć. Rodzice i uczniowie dostrzegają pomoc nauczycieli w pokonywaniu trudności.
  - 3) Wpływ uczniów na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się ogranicza się głównie do udzielania odpowiedzi, rozwiązywania zadań i aktywnego udziału w zajęciach. Przy czym aktywność uczniów jest wynikiem działań nauczycieli.
  - 4) Nauczyciele stwarzają sytuacje, które umożliwiają uczniom uczenie się od siebie nawzajem. Jednak działania te nie są na tyle powszechne, dlatego mała część uczniów deklaruje, że współpracują ze sobą w uczeniu się.
  - 5) W szkole podejmuje się próby stosowania nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów.

Rekomendacje:

- 1) Podejmować działania dotyczące planowania i realizowania procesów edukacyjnych tak, aby sprzyjały rozwojowi uczniów.
- 2) Bardziej angażować uczniów w proces planowania zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- 3) Dążyć do stwarzania wielu sytuacji umożliwiających uczniom uczenie się od siebie nawzajem.
- 4) Mobilizować nauczycieli do stosowania nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów.
- 5) Utrzymywać w szkole atmosferę sprzyjającą uczeniu się.

2. Wyniki ewaluacji zewnętrznej:

- ✓ data przeprowadzenia: rok szkolny 2014/2015

- ✓ zakres: Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
- ✓ osoby, które przeprowadzały ewaluację: zespół nauczycieli do spraw ewaluacji wewnętrznej
- ✓ wnioski/uwagi/rekomendacje:

Wnioski:

- 1) Uczniowie znają cele uczenia się i wiedzą jakie są wobec nich oczekiwania na lekcjach.
- 2) Nauczyciele wspierają uczniów w procesie uczenia się poprzez organizację toku lekcji, motywowanie i wsparcie na większości zajęć. Rodzice i uczniowie dostrzegają pomoc nauczycieli w pokonywaniu trudności.
- 3) Wpływ uczniów na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się ogranicza się głównie do udzielania odpowiedzi, rozwiązywania zadań i aktywnego udziału w zajęciach. Przy czym aktywność uczniów jest wynikiem działań nauczycieli.
- 4) Nauczyciele stwarzają sytuacje, które umożliwiają uczniom uczenie się od siebie nawzajem. Jednak działania te nie są na tyle powszechne, dlatego mała część uczniów deklaruje, że współpracują ze sobą w uczeniu się.
- 5) W szkole podejmuje się próby stosowania nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów.

Rekomendacje:

- 1) Podejmować działania dotyczące planowania i realizowania procesów edukacyjnych tak, aby sprzyjały rozwojowi uczniów.
- 2) Bardziej angażować uczniów w proces planowania zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- 3) Dążyć do stwarzania wielu sytuacji umożliwiających uczniom uczenie się od siebie nawzajem.
- 4) Mobilizować nauczycieli do stosowania nowatorskich rozwiązań służących rozwojowi uczniów.
- 5) Utrzymywać w szkole atmosferę sprzyjającą uczeniu się.

4.5. Analiza zapotrzebowania na doksztalcanie nauczycieli

Analizy zapotrzebowania nauczycieli na dodatkowe wsparcie dokonano w następujących obszarach:

- 1) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),

- 2) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu przez nauczycieli przedmiotów przyrodniczych,
- 3) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączanie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- 4) przygotowanie do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie stosowania metod i form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności?* Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie poszczególnych kompetencji wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności uczenia się – 10, w tym 7 kobiet,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów umiejętności pracy zespołowej – 6, w tym 4 kobiety,
- ✓ w zakresie kształtowania u uczniów innowacyjności i przedsiębiorczości – 3, w tym 2 kobiety,
- ✓ w zakresie kształtowania właściwych postaw społecznych – 1 osoba, w tym 1 kobieta.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu?* Ankietowani nauczyciele wykazali zainteresowanie taką formą wsparcia poprzez uczestnictwo m.in. w kursach/szkoleniach/warsztatach.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem kompetencji cyfrowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej?* Spośród 8 badanych 1 osoba wykazało brak zainteresowania. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem umiejętności i kompetencji zawodowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w pracy dydaktycznej wynosi odpowiednio:

- ✓ w zakresie obsługi sprzętu i urządzeń – 8, w tym 4 kobiet,
- ✓ w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni – 4, w tym 3 kobiety,
- ✓ w zakresie wykorzystania TIK w nauczaniu przedmiotu(ów) – 7, w tym 6 kobiet,

✓ w zakresie wykorzystania e – learningu w nauczaniu – 6, w tym 5 kobiet.

Ad. 4) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi nauczycieli udzielone na pytanie *Czy jest Pan(i) zainteresowana(y) podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?*. Liczba nauczycieli zainteresowanych podniesieniem wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynosi odpowiednio:

- ✓ praca z uczniem młodszym – 8, w tym 5 kobiet,
- ✓ praca z uczniem z dysleksją – 2, w tym 1 kobieta.

4.6. Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie edukacyjne

Analiza zapotrzebowania uczniów i uczennic na dodatkowe wsparcie przeprowadzona została w następujących obszarach:

- 1) zajęcia wyrównawcze,
- 2) zajęcia rozwijające.

Zbadano również zainteresowanie rodziców uczniów realizacją dodatkowego wsparcia w powyższych obszarach, jak również w obszarze:

- 3) nabywania przekrojowych kompetencji społecznych.

Ad. 1) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci nadrobić zaległości?* Spośród 24 badanych 12 osób wykazało brak zainteresowania uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach wyrównawczych w ramach poszczególnych przedmiotów zaprezentowano w tabeli 14.

Tabela 14. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	8	4	12
2.	język angielski	3	1	4
3.	przyroda	7	2	9
4.	informatyka	6	4	10
5.	język polski	3	1	4
6.	historia	2	2	4

Źródło: Opracowanie własne

Odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku nadrobić zaległości?* Spośród 21 badanych 2 wykazały brak zainteresowania uczestnictwem ich dzieci w tego rodzaju zajęciach. Liczba rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach wyrównawczych zaprezentowano w tabeli 15.

Tabela 15. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Liczba
1.	matematyka	19
2.	język angielski	12
3.	przyroda	13
4.	informatyka	12
5.	język polski	3
6.	historia	5

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć wyrównawczych poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 16 (84,21%) badanych, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 2) Analizy dokonano w oparciu o odpowiedzi uczniów i uczennic udzielone na pytanie *Czy chciał(a)byś uczestniczyć w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby Ci zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 24 badanych osób 8 wykazało zainteresowanie uczestnictwem w tego rodzaju zajęciach. Liczbę uczniów i uczennic zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 16.

Tabela 16. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Razem
1.	matematyka	9	5	14
2.	język angielski	8	0	8
3.	Informatyka-Internet	7	2	9
4.	Informatyka-programowanie	5	2	7
5.	szachy	3	1	4
6.	eksperymenty przyrodnicze	5	2	7
6.	gry symulacyjne	2	2	4

Źródło: Opracowanie własne

Także i w tym przypadku, odpowiedzi udzielone przez uczniów i uczennice skonfrontowano z odpowiedziami rodziców, na pytanie *Czy chciał(a)by Pan(i), aby Pan(i) dziecko uczestniczyło w bezpłatnych zajęciach, które pomogłyby dziecku zwiększyć wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach?* Spośród 21 badanych wszystkie osoby wykazały zainteresowanie uczestnictwem dziecka w tego rodzaju zajęciach. Liczba rodziców zainteresowanych uczestnictwem ich dzieci w zajęciach rozwijających zaprezentowano w tabeli 17.

Tabela 17. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających

L.p.	Nazwa zajęć	Liczba
1.	matematyka	16
2.	język angielski	12
3.	Informatyka-Internet	12
4.	Informatyka-programowanie	7
5.	szachy	5
6.	eksperymenty przyrodnicze	4
7.	gry symulacyjne	3

Źródło: Opracowanie własne

Przy tej okazji zapytano rodziców *Czy deklarują wsparcie Szkoły w procesie rekrutacji i realizacji zajęć rozwijających poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w zajęciach?* Odpowiedzi twierdzącej udzielili wszyscy badani, którzy byli zainteresowani realizacją tego typu zajęć.

Ad. 3) Analizy dokonano w oparciu o dwa pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety dla rodziców: *Czy chciał(a) Pan(i), aby Pan(i) dziecko poznać swoje mocne i słabe strony oraz własne predyspozycje zawodowe poprzez doradztwo i warsztaty?* oraz *Czy deklaruje Pan(i), że będzie Pan(i) wspierać Szkołę w procesie rekrutacji i realizacji zajęć poprzez motywowanie dziecka do uczestnictwa w doradztwie i warsztatach?*

Spośród wszystkich badanych rodziców, pozytywnej odpowiedzi na pierwsze pytanie udzieliło 19 (90,48%). Natomiast odpowiedzi pozytywnej na ostatnie z pytań udzieliło 18 osób, tj. 94,74% rodziców, którzy pozytywnie odpowiedzieli na poprzednie pytanie.

4.7. Rekomendacje w zakresie realizacji dodatkowego wsparcia

Przeprowadzona diagnoza pozwoliła na wskazanie kluczowych problemów, z jakimi boryka się Szkoła. Należą do nich:

- niski poziom kompetencji kluczowych u uczniów i uczennic,

- niski poziom wyników nauczania w szczególności z matematyki i przyrody,
- niezadowalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania metody eksperymentu,
- niezadowalający poziom kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania TIK,
- niedoposażone pracownie/przestarzały sprzęt, co utrudnia prowadzenie zajęć opartych na metodzie eksperymentu,
- niski zakres wsparcia uczniów zdolnych,
- niski poziom kreatywności uczniów.

Przyczyn wskazanych wyżej problemów należy upatrywać w:

- niedostosowaniu programów i mało skutecznych metodach nauczania,
- niezadowalającym poziomie wykorzystania narzędzi TIK przez nauczycieli,
- braku nowoczesnych pomocy dydaktycznych,
- braku dostatecznej motywacji do uczenia się i brak perspektyw zatrudnienia w przyszłości (uczniowie powielają schematy rodziców),
- niewystarczającej liczbie zajęć dodatkowych, w tym kół zainteresowań oferowanych przez Szkołę ze względu na skoncentrowanie się na uczniach i uczennicach mających trudności w nauce,
- niskim zakresie stosowania urozmaiconych form i metod pracy z uczniami, niski stopień wpływu na rozbudzenie ciekawości poznawczej uczniów,
- niezadowalającym poziomie i efektywności współpracy ze szkołami podstawowymi na terenie gminy w obszarach problemowych.

Celem wyrównania poziomu edukacyjnego uczniów i uczennic należy w pierwszej kolejności wyeliminować trudności uniemożliwiające im poszerzenie wiedzy zależne od problemów związanych z funkcjonowaniem w grupie rówieśniczej jak i braków edukacyjnych. Szczególnie istotna wydaje się w tym obszarze realizacja zajęć wyrównawczych z matematyki oraz języka angielskiego począwszy od I etapu edukacyjnego (np. od klasy II) przy jednoczesnym zakupie niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych. Oferta zajęć wyrównawczych powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć wyrównawczych.

Równie istotnym zagadnieniem jest rozwijanie u uczniów kompetencji o kluczowym znaczeniu dla dalszej edukacji i podjęcia zatrudnienia. Szczególny nacisk należy położyć na zajęcia rozwijające zdolność logicznego myślenia, twórczego rozwiązywania problemów, wykorzystania nabytej wiedzy w praktyce, celem podniesienia kompetencji uczniów z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych oraz językowych. Zasadne wydawać się może w tym celu jest również wprowadzenie

zajęć technologicznych do Szkoły, w szczególności nauki podstaw programowania (i to począwszy od I etapu edukacyjnego). Oferta zajęć rozwijających powinna być zbieżna ze zdiagnozowanymi problemami oraz zapotrzebowaniem uczniów i rodziców w tym zakresie oraz stanowić uzupełnienie działań Szkoły w obszarze zajęć rozwijających. W przypadku realizacji zajęć w ramach kół naukowych i/lub innych zajęć rozwijających niezbędne jest doposażenie uczniów i uczennice oraz szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do ich realizacji. Szczegółowa lista pomocy dydaktycznych dla szkoły a także dla uczniów powinna obejmować m.in. książki, zbiory zadań, materiały piśmiennicze, drobne pomoce dydaktyczne (np. lupy, szachy, itp.), pen – drive niezbędne do prawidłowej oraz efektywnej realizacji procesu dydaktycznego.

Kluczowa jest również forma prowadzenia zajęć – powinny mieć one charakter praktyczny; uczeń powinien tworzyć własne modele, konstrukcje, projekty a także wykonywać doświadczenia oraz eksperymenty. Stąd też należy wykorzystać różne metody dydaktyczne, zarówno w trakcie zajęć realizowanych w ramach podstawy programowej jak i zajęć pozalekcyjnych. W szczególności należy zwrócić uwagę na kształcenie uczniów z wykorzystaniem metody eksperymentu, gier i zabaw dydaktycznych, metod pracy w grupie, przy szerokim wykorzystaniu TIK. W tym miejscu należy zwrócić uwagę uczniów i uczennic na kwestie związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem w sieci.

Zajęcia powinny być realizowane zarówno w formie tradycyjnej, jak również w innych formach, np. w formie projektów edukacyjnych, warsztatów weekendowych, obozów naukowych, wyjazdów edukacyjnych. Powinny zostać uzupełnione, w miarę możliwości, konkursami, pokazami, itp.

Wsparcia wymagają uczniowie i uczennice ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Wsparcie powinno objąć w minimalnym wymiarze:

Wsparcie logopedy:

Klasa I: 1 DZ + 2 CH = 3; 1 godzina/tydzień

Klasa III: 0 DZ + 1 CH = 1; 1 godzina/tydzień

Klasa IV: 1 DZ + 0 CH = 1; 1 godzina/tydzień

Zajęcia z terapii pedagogicznej

Klasa III: 0 DZ + 2 CH = 2; 1 godzina/tydzień

Klasa IV: 1 DZ + 1 CH = 2; 1 godzina/tydzień

Klasa VI: 0 DZ + 1CH = 1; 1 godzina/tydzień

Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne:

Klasa I: 1 DZ + 1 CH = 2; 1 godzina/tydzień

Klasa III: 0 DZ + 2 CH = 2; 1 godzina/tydzień

Klasa IV: 2 DZ + 1 CH = 3; 1 godzina/tydzień

Klasa VI: 0 DZ + 1 CH = 1; 1 godzina/tydzień

Rekomendowane powyżej wsparcie dla uczniów i uczennic powinno iść w parze z rozwojem dydaktycznym kadry, w szczególności w „nowych” obszarach, w których Szkoła będzie chciała wspierać uczniów i uczennice. Wskazane jest zatem doksztalcenie nauczycieli w następujących obszarach:

- ✓ wykorzystanie narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć przedmiotowych,
- ✓ kształcenie właściwych postaw wśród uczniów i uczennic dotyczących: pracy w grupie, kreatywności oraz innowacyjności,
- ✓ nauczanie oparte na metodzie eksperymentu (nauczycielka przyrody),
- ✓ praca z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz ze szczególnymi uzdolnieniami w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych oraz języków obcych.

Zakres wsparcia dla nauczycieli powinien być zbieżny ze zdiagnozowanymi problemami, brakami, lukami kompetencyjnymi oraz potrzebami Szkoły w tym zakresie.

Wsparcie dla nauczycieli nie powinno ograniczyć się jedynie do realizacji szkoleń/warsztatów. Celowym wydaje się podjęcie działań zmierzających do stworzenia tematycznych sieci współpracy i samokształcenia, które objęłyby nauczycieli szkół podstawowych funkcjonujących w najbliższym środowisku gminnym, którzy w swojej pracy napotykają na podobne problemy. Współpraca taka da możliwość wspólnego rozwiązania problemów, dzielenia się doświadczeniem, przekazania i pozyskania gotowych rozwiązań, wspólnego przygotowania, wdrożenia i ewaluacji rozwiązań i materiałów dydaktycznych.

Wspólna realizacja działań edukacyjnych będzie także korzystna z punktu widzenia rozwoju uczniów, gdyż stworzy im możliwość uczestnictwa we wspólnych przedsięwzięciach edukacyjnych, pozytywnej rywalizacji oraz twórczego rozwiązywania problemów.

Dodatkowym atutem powyższego rozwiązania będzie możliwość uzyskania jak najwyższej jakości wsparcia oraz osiągnięcia jak najwyższej efektywności wydatkowanych środków.

Spis tabel

Tabela 1. Struktura uczniów i uczennic w poszczególnych klasach, w tym osób w gorszym położeniu	9
Tabela 2. Zapotrzebowanie na wyposażenie pracowni przyrodniczej.....	12
Tabela 3. Ocena spełniania funkcjonalności związanych z wykorzystaniem narzędzi TIK.....	14
Tabela 4. Stan oprogramowania do wspomaganie realizacji zajęć z poszczególnych przedmiotów....	16
Tabela 5. Zapotrzebowanie na zakup narzędzi TIK.....	17
Tabela 6. Zapotrzebowanie na oprogramowanie	17
Tabela 7. Wyniki sprawdzianu po klasie VI szkoły podstawowej uczniów i uczennic klas VI w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016.....	18
Tabela 8. Wyniki egzaminów końcowych uczniów i uczennic oraz osobno wynik dla osób niepełnosprawnych klas VI w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016	19
Tabela 9. Wyniki sprawdzianu uczniów i uczennic klas III w latach szkolnych 2013/2014, 2014/2015 oraz 2015/2016	20
Tabela 10. Zestawienie średnich ocen w poszczególnych klasach oraz struktura ocen w roku szkolnym 2015/2016	21
Tabela 11. Zestawienie średnich ocen chłopców i dziewcząt w poszczególnych klasach w roku szkolnym 2015/2016 (w tym roku szkolnym nie było uczniów niepełnosprawnych).....	22
Tabela 12. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli przyrody	29
Tabela 13. Zestawienie informacji dotyczących nauczycieli informatyki/technologii informacyjnej...	30
Tabela 14. Zapotrzebowanie na realizację zajęć wyrównawczych	35
Tabela 15. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć wyrównawczych	36
Tabela 16. Zapotrzebowanie na realizację zajęć rozwijających	36
Tabela 17. Zapotrzebowanie rodziców na realizację zajęć rozwijających	37

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ankietowanych uczniów i uczennic w zależności od klasy do której uczęszczali ...	5
Wykres 2. Struktura ankietowanych nauczycieli w zależności od stopnia awansu zawodowego.....	5
Wykres 3. Struktura nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego.....	8
Wykres 4. Struktura dzieci w zależności od płci oraz klasy do której uczęszczają.....	9
Wykres 5. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie godzin wychowawczych	24
Wykres 6. Wykorzystanie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu kompetencji kluczowych uczniów w trakcie zajęć przedmiotowych	25
Wykres 7. Częstotliwość przekazywania wiedzy jak uczyć się danego przedmiotu przez nauczycieli .	26
Wykres 8. Częstotliwość pracy w grupach w trakcie zajęć	27
Wykres 9. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie obsługi urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego na potrzeby prowadzenia procesu dydaktycznego.....	27
Wykres 10. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera.....	28
Wykres 11. Samoocena wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	29